

Podmínky integrace žáků se SP a legislativní opatření

Integrace

- **proces** začleňování jedince či komunity do integrální society
- pokud je celý integrační proces přínosem pro integrující se objekt a výsledkem je stav začlenění, můžeme mluvit o dosažení pozitivní integrace » cíl speciální pedagogiky

(Vítková , 2004)

- naprosté zapojení a plné splynutí postiženého jedince se společností lidí zdravých a to ve výchově i vzdělávání, v pracovním uplatnění i ve společenském soužití
- **integrovaným vzděláváním** máme na mysli přístupy a zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavních proudů vzdělávání (do běžných škol)

Inkluze

- **stav**, kdy je prostředí běžné školy již na integrované dítě připraveno
- společnost se skládá z individualit, které jsou odlišné » proto je třeba vytvořit školu pro všechny, bezbariérový život a tzv. inkluzivní společnost

- každý z nás má právo na podporu a pomoc, které je zapotřebí pro život ve společnosti
- cílem je vytvořit pocit, že rozdílnost a odlišnost každého z nás je samozřejmá a normální

([www.uni-](http://www.uni-koeln.de)

[koeln.de](http://www.uni-koeln.de))

Hlavní výhody integrace:

- identifikace se skupinou slyšících dětí
- běžná škola je pro dítě výzvou a silným podnětem
- dítě nemusí během týdne bydlet na internátě

- doma má dostatek mluvních vzorů k napodobování
- musí se mnohem více vyrovnávat s všedními potížemi, než žáci v chráněném prostředí internátu
- význam i pro slyšící děti
- lepší návaznost školy na SŠ a VŠ

Nevýhody procesu integrace:

- učitel běžné školy si nemusí vždy uvědomovat, že SP dítě vyžaduje speciální přístup a dítě nemá z vyučování dostatečný zisk
- SP dítě se může ve třídě běžné školy cítit izolované, nešťastné či přetížené
- třídní učitelé nemohou vždy brát na SP žáky zvláštní ohledy jako učitelé škol pro SP, což je dáno velkým počtem žáků ve třídě

- slyšící spolužáci nejsou vždy ochotni SP dítěti pomoci
- třídy se špatnou prostorovou akustikou a zvýšenou hladinou hluku
- větší vytížení rodičů během týdne

Kritéria pro integraci SP dítěte:

- **dítě**
(školní zralost, připravenost, užívání pomůcek, postoj k sobě)
- **rodina**
(aktivní spolupráce, reálná očekávání, pozitivní vztah)
- **škola**
(ředitel, učitel, žáci)
- **SPC**
(poradenství a diagnostika)

- ***prostředky speciálně pedagogické podpory***
osobní asistent, kompenzační a rehabilitační pomůcky, úprava vzdělávacích podmínek
- ***forma integrace***
individuální, skupinová
- ***další faktory***
sociálně psychologické mechanismy

(Janotová, Svobodová, 1998, srov. Michalík, 1999)

Program integrace SP dětí do běžných zařízení zahrnuje:

- posouzení vhodnosti integrace a jejího způsobu v týmové spolupráci – Vyhl. č. 73/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů (logoped/surdoped, psycholog, učitel, ředitel, rodiče)
- doporučení vhodného předškolního a školního zařízení pro každé jednotlivé dítě

- metodickou a odbornou pomoc pedagogům běžné školy či jiných výchovných institucí formou konzultací, návštěv a hospitací pracovníka v běžné škole, případně návštěvy pedagoga v SPC; informace o vhodných kompenzačních pomůckách a reedukačních materiálech
- další speciálně pedagogická a logopedická péče o jednotlivé děti za koordinované spolupráce SPC, školy a rodiny

(Janotová, Svobodová, 1998)

Vzdělávací oblasti RVP

- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a svět práce
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Člověk a zdraví
- Umění a kultura

Klíčové kompetence v RVP ZV

- Kompetence k učení
- Kompetence komunikativní
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

- SPC, PPP – IVP (normativ – rozhoduje a přiděluje kraj)
- IVP – ředitel, rodiče, učitel, SPC

- Plán osobnostního rozvoje, příp. plán podpůrných opatření – není integrace

- disponibilní časová dotace
- volitelné předměty

Legislativa - integrace

- č. 561/2004 Sb. (paragraf 16)
- č. 48/2005 Sb.
- č. 73/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Literatura

- **JANOTOVÁ, N.** *Kapitoly o integraci sluchově postižených dětí.* Praha : Septima, 1996. ISBN 80-85801-81-7
- **JANOTOVÁ, N., SVOBODOVÁ, K.** *Integrace sluchově postiženého dítěte v mateřské a základní škole.* Praha : Septima, 1998. ISBN 80-7216-050
- **MICHALÍK, J.** *Školská integrace dětí s postižením.* Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. ISBN 80-7067-981-6
- **POTMĚŠIL, M.** *Čtení k surdopedii.* Olomouc:UP PdF, 2003. ISBN 80-244-0766-3
- **SOBOTKOVÁ, A.** *Edukace žáků se sluchovým postižením.* In **VÍTKOVÁ, M.** *Integrativní školní (speciální) pedagogika. Základy, teorie, praxe.* Brno: MSD, 2003. ISBN 80-214-2359-5
- **VALENTA, J.** *Školské zákony s komentářem a prováděcí předpisy.* Olomouc : ANAG, 2005
- **VÍTKOVÁ, M.** *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální.* Brno : Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9